

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Beograd, 19. oktobra 2012

CIVILNO DRUŠTVO U PROCESU EVROPSKE INTEGRACIJE – OD KONSTRUKTIVNOG DIJALOGA DO USPEŠNIH PREGOVORA

Učešće organizacija civilnog društva u procesu pregovora o punopravnom članstvu u Evropskoj uniji nije uslov, ali jeste velika šansa da se taj proces vodi inkluzivnije, efektivnije i kvalitetnije, zbog čega je potrebno stvoriti institucionalne preduslove za njihovo uključivanje, ocenjeno je tokom javne rasprave povodom predavljanja novog predloga za javnu praktičnu politiku Istraživačkog foruma pod nazivom „Civilno društvo u procesu evropske integracije – od konstruktivnog dijaloga do uspešnih pregovora“.

Diskusija je bila posvećena razmatranju važnosti uključivanja predstavnika civilnog društva u proces pregovora Republike Srbije o punopravnom članstvu u Evropskoj uniji, kako bi se obezbedila sveobuhvatna i na konsenzusu zasnovana pregovaračka platforma po oblastima o kojima se pregovori vode. Skupu su, osim članova i članica Istraživačkog foruma, prisustvovali predstavnici državnih institucija, političkih partija, organizacija civilnog društva, medija, akademske i zainteresovane javnosti.

Vladimir Pavićević, predsednik Istraživačkog foruma rekao je da „Civilno društvo u procesu evropske integracije – od konstruktivnog dijaloga do uspešnih pregovora“ ima isti cilj kao i svi ostali predlozi praktične politike Istraživačkog foruma, a to je iznalaženje načina da se pomogne da put ka Evropskoj uniji bude efikasniji, brži i u najboljem interesu građana Srbije.

Maja Bobić, jedna od autora teksta i generalni sekretar Evropskog pokreta u Srbiji, rekla je da se u radu, imajući u vidu orijentaciju, ali i kapacitete Vlade Republike Srbije, koja je jedina ovlašćena da zvanično vodi proces pregovora, analiziraju mogućnosti za aktivnije uključivanje organizacija civilnog društva (OCD), odnosno preispituje prostor koji je ostavljen za direktno učešće OCD u ovom procesu. Takođe, istakla je da se u radu analizira i sam proces i struktura vođenja pregovora i da su predstavljena iskustva dve države iz regiona, od kojih je jedna, Hrvatska, završila proces pregovora, a druga, Crna Gora, otpočinje.

Imajući u vidu činjenicu da se o članstvu države u EU na kraju izjašnjavaju građani na referendumu, ona je istakla da je izuzetno važno da se civilnom društvu otvori prostor da ostvaruje svoju ulogu u procesima koji tom članstvu vode. Taj prostor u procesu evropske integracije podrazumeva mogućnost da OCD sa jedne strane zagovaraju interese građana prilikom pripreme zakonskih i strateških dokumenata jer se njima uređuju i njihova prava i obaveze i da istovremeno građane informiše o pravnim i društveno-ekonomskim posledicama i efektima članstva, kako bi sama podrška tom članstvu imala pun legitimitet.

Naglašavajući značaj iskustava zemalja iz regiona za pregovarački proces Srbije u smislu mogućnosti da se iz njih nešto nauči, istakla je novinu koja je uvedena u slučaju Crne Gore, gde pregovori, osim *merila za privremeno zatvaranje poglavlja (benchmarks)* uključuju i dokaze rezultata primene (*track record*).

„Osim merila koja su nov instrument nastao kao rezultat iskustva petog proširenja, ove godine je, počev od pregovora sa Crnom Gorom, uvedena još jedna novina. Pregovori, koji će sa svakom narednom državom počinjati od poglavlja 23 i 24 - poglavlja koja definišu pitanja pravosuđa i ljudskih prava i drugo, pravde, slobode i bezbednosti odnosno pitanja unutrašnjih poslova - će upravo u ovim oblastima podrazumevati iznošenje ubedljivih dokaza rezultata primene, ali i ravnomeran i uravnotežen napredak u okviru njih“, istakla je Maja Bobić.

„U odluci Vlade od 26. septembra 2012. godine o strukturi „Kordinacionog tela za proces pristupanja EU“, koje razmatra sva pitanja u vezi sa evropskim integracijama i koordinira rad organa državne uprave, nije definisano, čak ni u obliku preporuke, uključivanje OCD u proces definisanja pregovaračke platforme i stručnu radnu grupu odnosno njenih 35 podgrupa koje su ključni mehanizam za koordiniranje različitih oblasti pravnih tekovina EU“, istakla je Bobić.

Ukazujući na ograničenja i izazove sa kojima se OCD u Srbiji suočavaju zbog zakonskih okvira u kojima deluju, ukazala je na potrebu da se obezbedi podsticajno i povoljno finansijsko, a pre svega poresko i fiskalno okruženje za održiv rad OCD u Srbiji, ali i da se spreče sve mogućnosti za zloupotrebe finansijskih sredstava namenjenih OCD.

Srđan Majstorović, zamenik direktora Kancelarije za evropske integracije, istakao je da je ovaj predlog praktične politike dobra osnova za nastavak konstruktivnog dijaloga sa OCD koje su već pokazale da mogu da daju značajan doprinos u procesu pregovora sa EU i da ovaj proces istovremeno učine transparentnijim i inkluzivnijim.

„Postoji još mnogo prostora za saradnju sa OCD, kako sa Kancelarijom za Evropske integracije tako i sa Kancelarijom za

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

saradnju sa civilnim društvom. Još jedna mogućnost jesu konsultacije prilikom izrade zakona u Skupštini“, rekao je Majstorović.

Kada je u pitanju stvaranje institucionalnog okvira za uključivanje predstavnika OCD u proces pregovora, on je istakao projekat **Nacionalni Konvent o Evropskoj uniji** Evropskog pokreta u Srbiji kao primer dobre prakse. „Ovaj projekat je u okviru tematski strukturiranih radnih grupa i po principu partnerstva, uključivao predstavnike institucija direktno uključenih u proces pregovaranja, predstavnike organizacija civilnog društva, političkih partija, akademske javnosti, privrednika, medija i šire javnosti koji su zajednički radili na formulisanju i komuniciranju preporuka Vladi, a u cilju unapređenja procesa evropske integracije Srbije“, objasnio je Majstorović.

Ivana Ćirković, direktorka Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom, istakla je da ova institucija od svog osnivanja radi na unapređenju komunikacije i saradnje OCD i državnih institucija. „Raduje me što postoji volja u Generalnom sekretarijatu Vlade da obaveže državne organe da u javne rasprave za sve zakonske i podzakonske akte koji su od šireg javnog interesa uključuju i predstavnike civilnog društva, a posebno što je zakonski okvir o tome već usvojen“, rekla je Ivana Ćirković.

Takođe, istakla je da je u toku izrada finansijskog izveštaja za utrošak sredstava namenjenih OCD kroz upitnik od 40 pitanja koji je upućen svim institucijama koje raspolažu sredstvima za tu svrhu, kao i da je ovo pokušaj da se prvi put dobiju podaci o tome kako se OCD finansiraju mapiranjem sistema iznutra.

Kao primer dobre prakse u saradnji sa OCD i Kancelarijom za evropske integracije istakla je mehanizam Sektorskih organizacija civilnog društva koji okuplja veliki broj OCD koje kroz ovu platformu, između ostalog, pokušavaju da utiču na način na koji se donatorska podrška programira sa jedne, i način na koji Vlada određuje prioritete u pogledu finansiranja, sa druge strane.

Istakla je nameru da se uskoro počne sa izradom Strategije za podsticajno okruženje za razvoj civilnog društva, ali i odlučnost da ova Strategija bude sprovedena u najkraćem roku. Takođe, predstavila je ideju da se formira Nacionalni savet za razvoj civilnog društva u okviru kog bi se obezbedila dodatna sredstva za sufinansiranje IPA i drugih EU fondova.

U raspravi su, među ostalima, učestvovali Milica Delević, predsednica skupštinskog Odbora za Evropske integracije, Gordana Čomić, narodna poslanica, Zoran Stojiljković, profesor Fakulteta političkih nauka u Beogradu i predstavnik udruženja građana Nezavisnost, Edita Đurović iz Generalnog sekretarijata Vlade i Marinko Vučinić, predstavnik Beogradske otvorene škole.

ISTRAŽIVAČKI
FORUM

Evropski pokret
Srbija

B | T | D The Balkan Trust
for Democracy

A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

Istraživački forum predstavlja programsko telo Evropskog pokreta u Srbiji u okviru koga se sprovode sveobuhvatna i dubinska istraživanja i analize aktuelne situacije u procesu reformi u oblastima relevantnim za proces evropske integracije Srbije, odnosno pišu i predstavljaju alternativni predlozi za javnu praktičnu politiku.

Rad Istraživačkog foruma Evropskog pokreta u Srbiji finansijski podržava **Balkanski fond za demokratiju**, projekat Nemačkog Maršal fonda Sjedinjenih Američkih Država i *Think Tank Fund* **Fondacija za otvoreno društvo** iz Budimpešte.